

دوشنبه ۹ برج دار ۱۳۰۹

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: داور نماینده دارالشورای ملی

قیمت املاک

صفحه اول	طری	۳	قران
صفحه دوم و سوم	"	"	"
صفحه چهارم	"	"	"

محل اداره: طهران خیابان علاء الدوله

(۱۱) جادی القالی ۱۳۴۱ (۲۹) ژانویه ۱۹۲۳

این روزنامه بدون تقاضای کتبی برای کسی ارسال نمیشود

وجه اشتراک:

ششماه	سالانه	داخه
۵۵ قران	۱۰۰ قران	خارجه
		بلاوه اجرت پست

قیمت تک شماره تا یک ماه ۱۰۰ شاهى است

مرد آزاد

یاک داشت پوهیه

۸ دلو ۳ بعد از ظهر

مقالات دیروز ما را جمعی کج تعبیر کرده اند فکر ما می گویند - دشمنی با اشراف است و مقاله سیاسی ما مخالفت با آقای مستوفی الممالک این تعبیر بخطا است، مقصود ما این ها نیست ما آقای مستوفی الممالک را یکی از رجال شرافت دوست ایران میدانیم - فکر ما ایشان از اغراض پست پاک است - سابقه ایشان یک پارچه صحت عمل درستی است هادت بدروغ ندارند - وطن پرستی شان مسلم است بهمین دلایل ما با ایشان موافقت داریم و میگویم حالا که باید از بین وزرای سبک قدیم رئیس الوزراء انتخاب کرد آقای مستوفی الممالک بر سایر هم مسلکان مزیت دارند ولی چه باید کرد که عقل و حساب و تجربه همه بیاد می زند در قدمای ما اهلیت کار امروز نیست؟

ما نمی گوئیم وزرای مستعمل همه بدو خیانت پیشه اند ما نیکوئیم این اشخاص نوکسیر کرده حق تمتع و زندگانی در ایران ندارند حرف ما فقط این است برای اینکه ایران راه آهن و طرق شوسه پیدا بکند موادش نیکار بیفتد - اندیشم خوب و زیاد بخارجه فرستد - صافرت پشم ایران پست برابری شود - خشکه بار ما خود تیل و بازاریهای اروپا مشتری داشته باشد - تجارت پوست بالا بکشد - بجای کاری و دلچسب پست هوایی متداول شود - عوض جوخا در مسکنت ماهم ماهوت بیافند - شکر سازندگانی را کارخانه های قدسازی ایران از میان ببرند - بم و جابین قلمو بدخت مدرسه و طیب داشته باشند - مردم ساو جلاخ و تربیت حیدری هم بتوانند پیش آمد زندگی کنند

برای این کارها باید اشخاص تازه پیدا کرد - بربر که انجام این مقاصد نباید باز دنبال همان کسانی رفت که بارها آمده اند - و رئیس الوزراء شده اند - مدتی حکمفرمایی کرده اند و هیچ يك از این کارها را صورت ندادند حال انصاف بدهید - میشود گفت این حرف ها ناشی از حسن عداوت بایک طبعه عمیق است و اغراض نسبت به آن فرد مشخص ماکه تصویر نمیکشیم - نادیکر آن چه بگویند

دیروز نوشتیم آقای مستوفی با کبریت پنجاه و پنج رای بریاست وزرا نامزد شده هر حله اول بحران بسرعت طی شده مجلس نظر خود را ابراز کرد امروز سه ربع قبل از ظهر آقای مومنان الملك تمایل مجلس را برض اهلیحضرت رسانیدند بنابر این مرحله دوم بحران از امروز شروع میشود اما حضرت آقای مستوفی را مامور تشکیل کابینه خواهد فرمود و رئیس دولت با بدو و زرا ی خود را انتخاب کند و همه اشکال در این انتخاب است بمفیده جمعی از مجلس نباید وزیر گرفت آقایان نماینده تان مغربست و کار را بر وزارت ترجیح بدهند بنظر غده ای این قیبه ملت ندارد و تاد رجه هم مضر است باید از مجلس یکی دو سه وزیر بیرون کشید ثبات کابینه باین طریق بیشتر تامین میشود

طرفداران شق اول اکثر از افراد خارج مجلس و شاید قسمت اعظم آنها وجود خود بادوستان خود را برای وزارت لازم می دانند - طبیعی است که قلت شرکاء مثل همیشه در این مورد هم مطلوب است باید تدبیری بکاربرد از عده رقباگست و از اول مطلب را طوری پیچ داد که لا اقل وکلا در تکاپوی وزارت نباشند

مخالفین این عقیده هم شاید بیشتر از وکلای هستند که خودشان میل وزارت دارند یا مایلند از رققای مجلس خود بعضی را وزیر ببینند رئیس دولت با این دو نظر متضاد چه باید بکند قبول هر يك از این دو طریق متضمن رنجش جماعتی است و مخالفت يك عده بملاوه در هر يك از این دو راه محظورات دیگری نیز هست

انتخاب وزیر از مجلس لا اقل یکی دو سه نفر از موافقین حکومت خواهد داشت و اکثریت فعلی هنوز همچو جانی نکرته است که بتواند عده ای از خود کم کند و بوزارت دو سه نفر از رقبا رضا بدهد در مقابل این را نیز باید اعتراف کرد که وزیر ندادن مجلس هم باشکالاتی بر می خورد و رنجش های ایجاد می کند که قطعاً باید از آن اجتناب داشت ما با مطالعه تمام اطراف مسئله و ملاحظه پیچ و مهره های کار کنای می نگاریم که از مجلس هم باید دو سه وزیر گرفت

عده آقایان خارج - یعنی آن هایی که در خارج از مجلس داوطلب وزارت هستند بقدری زیاد است که جز با تشکیل يك عده دوچین کابینه هم آن ها را نمی شود راضی کرد پس اگر تمام وزرا هم از آن ها انتخاب شود باز عده بسیاری دل تنگ خواهند ماند - قهر خواهند کرد و برای رفم کدورتشان بحکومت و ایالت و شورای دولتی و امثال آن متوسل باید باشند

حال که ترتیب این است پس چرا - چند وزیر از مجلس نباید انتخاب کرد؟

بعضی از رققای مجلسی ما هم از مقاله دیروز ما رنجیده اند ما با اینکه در ضمن تشریح دستجات مجلس هر دسته ای را شرکت کوچک و محدودی گفته ایم که اساس آن تامین منافع شرکاء است هیچیک از آقایان وکلا را مقصر نمی دانیم: اوضاع اجتماعی ایران بد بخت ما بر چشمه این بد بختی ها است افراد چه تقصیر دارند؟ وانگی - این همه دل نازک و زود رنج نباید بود

قبل از جنگ متعلق به المان بود پسرانه تعاق گرفت ولی این فریب برخلاف میل امریکا و بی از جهات عمده کناره گیری آت دولت از حل قضایای اروپا کردید

عادت عدم رضایت امریکا این بود که نمی توانست بگذارد دولت دیگر در مسئله وقت بر او حقوق پیدا کند چو هر کس در دیای امروز صاحب وقت شد بر قضایای عالم حکومت خواهد داشت:

اخیراً چیزی را اعلام کرد که روسیه امتیاز نفت موش را چون هیچ دخالت در اعطای آن نداشته برسمیت نخواهد شناخت - البته این اظهار عثمائی را تشجیح می کند

ولی مقنن عثمائی می گویند در باب موش و نفت آن جای صحبت هیچ نیست چون خود شما امتیاز نفت موش را در ژوئن ۱۹۱۴ داده اید

بلاوه قیومیت بین النهرین را جمیع ائتلاف ملل با انگلستان تقوی کرده و کنفرانس لوزان در آن باب مذاکره نتواند بکند - با وجود این اظهار مقنن طبیعی است که عثمائی بسنگه وقت اهمیت بدهد و حق القندوز برای استرداد موشل سعی می نمایند

منتهی باید این نکته را نیز متوجه بود که چوت پای نفت در میان است قضیه موشل بقدری از نقطه نظر مننن مهم است که شاید اسرار عثمائی در آن باب او را با شکلات بزرگی دوچار کند و فرانس را نیز از او بر گرداند

اطلاعات

پنج طفل يك دفته

در ایرلاند اخیراً يك نفر پنج طفل در یکبار زایده و تمام آن ها مرد اند و وحال اول سه بچه تولد شده و نوری بعد از آن دو طفل دیگر آمده اند و در پنج طفل در یک دفته چندان تعجبی برای ایرلاند ندارد زیرا بر حسب گفته دکتر یزایدن عده تولد در ایرلاند تقریباً دو برابر انگلستان است

مهم ترین تولدی که تا بحال دیده شده يك زنی موسوم به گندی در هندوستان در ماه ژانویه يك بچه زایده و در ماه دسامبر بعد دو در نوامبر سال بعد چهار دختر دیگر که هم زنده ماندند بر حسب اظهار دکتر کرشن یک زنی يك سرایه هشت بچه در يك دفته زایده است

در سال ۱۷۸۴ بکنز در شهر کونکتیکت بزرگ پنج بچه زایده بود و در سال ۱۸۰۰ براهمین اتفاق در لندن در سال ۱۸۶۰ در بلژیک بهمان طریق دیده شده است

غرب تر از همه يك زن روسی بود که در سال ۱۷۵۷ به کانزین بلیکروسیه معرفی شده

سیاست خارجی
صلح با عثمانی
مسئله موصل و نفت آن در کفرالس لوزان عثمائی مسئله موصل را طرح کرد اهمیت موصل بواسطه نفت آنجا است: در ۲۸ ژوئن ۱۹۱۴ يك شرکت انگلیسی و آلمانی با اسم شرکت نفت عثمائی امتیاز نفت کاب ایالات موصل و بغداد را از دولت عثمائی گرفت - سه ربع سرمایه این شرکت از انگلیس و ربع دیگر از المان بود

همین که جنگ اروپا شروع شد مطابق مقررات جنگی انگلستان سهم المان را تصرف کرد - در ۱۹۱۶ در مونیخ که انگلستان و فرانسه واجب ایجاد امارت حجاز و مناطق نفوذ خود با یکدیگر قرار داد هائی متعهد می نمودند دولت فرانسه امتیازاتی که سابقاً عثمائیها با تمام انگلستان داده بودند برسمیت شناخت - در ۱۹۱۹ که مسئله نفت دنیا را بخود مشغول ساخته بود دولت فرانسه قرار دادی با انگلستان پست (سکه در ۱۹۲۰ در سران رهو بپضاء رسید) بموجب آن قرار داد ربع نفت بین النهرین بهی قتی که

متدین خصوص متدین متوقع است که ادعای وی را دایر بر غلبه بر آلمان بر عملیاتی و بالتبعیج محکم بر آن در تقسیم غنائم جنگ بموقع اجرا گذارند.

این نظریه دول معظمه را لاجبیبی نمی نماید.

باری اسکر چه شیوه و نرودیدی در مظنریت عنای لیست ولی عنای و جیداناً مؤظف است درین تمامه شرافت مندانه اقدام نماید.

ادعای عنای بر تمام ناحیه فرانس بلی تا مقبول اشتراک طرفی قاندرین گذرانس باید بنده اند که رویه مجادانه بر آن ها را همه ملتت می شوند لوزر کوزن و پوانکاوه تصور کرده اند که عملیات عمرمانه آن ها بلاخره قاتن می شود ؟ چه ضرورت یافتل آن روزی که عهد نامه جات سری علی شد آن روز را باید در نظر بگیرد آن ادواری که امیر اطور ها قرار داد های بین الانینی می بستند و به کان ان لموقیت حاصل می کردند خوش بختانه خانه بیانت لوزر ازاد محتاج به تیباست اسقارو بهد نامه جات سری بوده و بستند (واشنگتن پست) (ترجمه جایشان صالح)

اخبار خارجه

لیسیم مسکو

۲۸ ژانویه

۲۷ ژانویه - در ۲۶ ژانویه سفیر قتلاهد امتیاز نامه های خود را بر طرفی کالینین رئیس کلبه اجراییه مرکزی تقدیم نمود درسامه جوهریه امسال بازار مکره کف افتتاح می یابد عهد زوادی از جوسسات تجاری و بیعتانی بخارجه انبار قبیل آلمان ولستان چک و ایسلواک و استونی و فرانسه و هلند و فنلاند و سایر ممالک شرکت خواهند داشت در روز ۲۲ ژانویه یازدهم روز نه ژانویه ۱۹۰۶ که در خجیان قساری عهد از کار کران بطور کراه را برقراران کرده بودند ملیک بطبی در بهمارت قیارت بورتک شیکلی یافت رفیق کالینین اخطی برانده و اظهار داشت که رویه سیاست جبر و فشار فرانسه را نسبت به آلمان بمنزله بد خواهی نیست به جمهوری سوئیه تلقی میکند کالینین اظهار امیدواری نمود که اشغال ناحیه رور بتوسط قوای فرانسه نتایجی نظیر عواقب اشغال اوترکریا بتوسط آلمان در سال ۱۹۱۸ پیشینده و منجر بانقلاب فرانسه و هلاکت اشغال گردد کن خواهد کت به تصرف ناحیه رور جمهوری ساوتی را الزام می کند که قشون بحریه نیرومندی نگذارد و رفیق را در کسبید از کالینین شروع به تعلق نمود اشعار داشت که چون روسیه ساوتی مدافع مختار طبقه رنجبر میباشد لهذا نمیتواند در چنین موقعی که اشرف و پورژوازی جهان همه جنگ جدیدی می بیند بیعلاقه بماند عملیات فرانسه اقدامات نظامی لیستان و لیتوانی و چک و رومانی ممکن نیست با منافع روسیه ساوتی تاسی نمکند زیرا این از رفیبات موازنه اروپا را یرخلاف مصالح ما تلقن میکنند

در سر مقاله روزنامه ایزوستیا ناشر افکار کپه مرکزی اجرائیه روسیه اشعار می شود

که نقشه امیرالیستهای لیستان یک تهدید مستقیمی برای امنیت روسیه ساوتی میباشد عدم میل لیسکان به اینستاد روسیه راجع بطلع صلاح دابل مقاصد تهاجمی آن دولت می باشد نظریه تهدیدیکه ایجاد گردیده است دولت ساوتی به یکسکه اقداماتی ببادرت نموده است که امکان برپا داشتن قشون سرخ را در مدت قابل نامین کند - اگر در ایام خرابی های عظیم دولت ستاوتی روشی تیرانت از هیچ چیز قشون عظیم جلد ملوایی تهیه نکند اکنون که اوضاع رو بخوبی تغییر کرده است جمهوری ساوتی در اندک مدتی میتواند چنین قوه تحت سلاح در آورده که ماجرا جوین امیرالیست را که خود سبب ایجاد آن می باشد مجبور به توبه و ندامت کند

پی سیم پاریس

۲۸ ژانویه

المان - هیچگونه اعصاب سکلی

در (رور) وجود ندارد مگر بعضی مسائل

علی که نتیجه عدم تمایل سکلی آنجا است در دادن کار می کنند - عبور و مرور راه آهن در طرف چپ رود خانه رن بطور معمول است و اسکون هائی که می یابنی بطرف بلژیک حرکت نمایند و موتا بتامیر اقلاده بود موفق بمرکت شدند - شب در (میلان) اتفاق رخ نموده فرمانده کل قشون در شهر مذکور اعلامیه قبیل نوا اشاعت داده است :

چون پلیس المانی وظایف خود را در وقایع اخیر اجرا کرده فرمانده کل قشون که پلیس را در تحت اداره خود آورده اند

پاریس - وزارت جنگ فرانسه حکم تجویزات اجزاء احتیاطی (زورو) راه آهن را صادر نموده است تا در صورت اعتصاب عمومی راه آهن در [رور] بقدر لزوم مستخدم داشته باشد

پاریس - لورد کوزو سفیر کبیر انگلستان در پاریس از رئیس الوزراء فرانسه ملاقاتی نموده موضوع آن اینصا بوده که بر تعداد قشون انگلیس مستحفظ حدودی که متدین اشغال کرده اند افزوده شود :

مطبوعات فرانسه تصور می کنند که این بهترین طرز جلو گیری از هر گونه پیش آمد و اشکال می باشد و از این موقیت تبریک می گویند :

ایطالیا - در هیئت وزراء مسیو (موساتی) رئیس الوزراء راپورت مصلی راجع به مسئله (زور) ایراد کرده است باین مضمون :

نظر بانکال قریشی المان ها قوای فرانسه و بلژیک مجبور شدند ذغال سنگی که در معدن و کارخانه جات و ایستگاه های راه آهن بود توقیف کنند و بعضی اقدامات نظامی نیز شده است

راجح به شایه اخیر که ایطالیا می خواهد واسطه بین فرانسه و المان شود وزیر ایطالیا اعلام داشته است که حکومت ایطالیا به جوجه می تواند رویه خود را تغییر بدهد

در باب نقشه مهاجرتی که حکومت

فرانسه به کسمپسون فرامات پیشهاد کرده بنا بر اظهار مسیو مسیلی بعضی از قسمت های اساسی یاد داشت ایطالیا را که به سکنفرانسی لندن در ماه دسامبر گذشته فرستاده شده فرانسه پذیرفته است از قبیل مهاجرتی برای مدت دو سال و یک فقره داخل المان

انگلستان - جریده (دیلی میل) در مقاله وصیت در خجشان صنایع المان را با انگلستان مقایسه نموده می نکارد که در شش ماه اخیر سال گذشته پیش از هفتصد نفر در المان ورشکست نشده اند و حال آنکه در شش ماه اخیر ۱۹۱۳ نه هزار و هفتصد نفر در المان ورشکست شده اند - در المان آدمی بی کار وجود ندارد و کارخانه تش از عهد پاجاه هزار سفارش بواسطه کثرت کار بر نیامده اند - تجارت بحری المان بطرز جبرت آوری در ترقی است و مال الاجاره که سال گذشته در بندر ها مینورک بلورده شده از آن خارج کفله از مال الاجاره قبل از جنگ تجاوز کرده است

در سه ماهه آلمان چندین گشت جدید که کنجا یتر آن ها یک کرور تن (تقریباً سه کرور خروار) می باشد بکار گذاشته در انگلستان بطور متوسط هر سفر سالی بیست لیره مایات می دهد و حال آن که در المان هر سفر پیش از یک لیره نمی برمازد

قروض عمومی المان بواسطه تزلزل قیمت حارک از میان رفته است

سریستان - بر حسب مندرجات جریده فرانسی (تان) پس از انتخابات جمهوری که در ماه مارس بوقوع خواهد پیوست دولت جنگ وایملادی به هیئت انجمنی تجاروتی روسیه اجازه خواهد در بگراد اقامت کردند تا بدین وسیله روابط تجاروتی بین دو مملکت تجدید شود

اسپانی - مطبوعات اسپانی کوشند میکنند که شایعی اخیراً در موضوع وساطت بین المان و فرانسه از طرف دولت اسپانی راجع به مسئله فرامات در مادرید افشار دارد

چرا ما بدین تقاضا

روزی که ما می بینیم

برای اینکه اشخاص مجبور باشند برای ایاکه دولتان دچار رو خرابی نشوند برای اینکه حبس روزنامه محفوظ بماند تا بتوان هیچکس روزنامه خود را نخواهد فرستاد مگر قبلاً تقاضای ارسال آن بدارد ما رسیده باشد

۱۰-۲

اسپانی - مطبوعات اسپانی کوشند میکنند که شایعی اخیراً در موضوع وساطت بین المان و فرانسه از طرف دولت اسپانی راجع به مسئله فرامات در مادرید افشار دارد

رویتز مورخ ۲۷ ژانویه ۱۹۲۳

اظهارات مسیو پلینی

در طی اخطی که مسیو پلینی در مقابل هیئت دولت ایطالیا ایراد کرد چنین اظهار داشت که دولت مشغول اقداماتی است تا هر چه زود تر از مشکلاتی که ممکن است در ناحیه رور) تولید شود جلو گیری نماید و حتی الامکان موجبات تسکین وضعیت فعلی را فراهم نماید تا متدین بتوانند مجدداً مسئله قروض بین خود و فرامات را در تحت نظارت و شور قرار دهند

اوضاع المان

اسن - اظهاریه رسمی فرانسوی چنین مشتمل است که در اراضی غیر متصرفی نقل و انتقال قشون مجاز میباشد و در چندین ایستگاه راه آهن پوزا، و رود قشون بلو یک در ناحیه رور) کارگران اعتصاب نموده اند بانک های (ویرم) و (اسن) تصمیم نموده اند که معاملات فرانسوی ها را صورت ندهند بواسطه این که ترابری کمرکات و مده

از اعضای کمرک (میر) و (کمرستار مورک) را توقیف نموده اند کاپه کارگران و امضاء کمرک این دو ناحیه اعتصاب نموده اند

مذاکره در باب لوزان

لوزان - عصمت پاشا دپرز درگنفرانس مذاکره در باب آنتیه موصی را افتتاح نموده و نطق مفصل ایراد کرده در طی آن چنین اظهار داشت که کابه ایات موصی منطبق بتمنای می باشد - کرزن در جواب اظهارات عصمت پاشا را رد کرد و پیش نهاد کرد که قضا به موصی مراجعه به مجمع اتقاق ملل گردد عصمت پاشا پیش نهاد نمود رأی عمومی در موصی گرفته شود ولی کرزن قبول نکرد و با وجود اصرار متدین نماینده عنای در حالت امتناع باقی بود بالاخره کرزن اظهار داشت که من شخصاً این قضیه را سرانجامه به مجمع ملل خواهم نمود - سپس در کمال شدت ترک ها ترا خطاب قرار داد - گفت چنانچه عصمت پاشا این پیش نهاد را قبول نتواند تاخیرات سوء آن از هر چیزی بیشتر خواهد بود و من برای امتداد صلح بدینجا آمده ام و چنانچه ترکها اصرار ووزرند من بنام دولت منبوه خود و بموجب ماده دوم معاهده منقلا اقدام خواهم نمود زیرا بموجب ماده مذکوره تهدید ببنک بد واقع مسکله دول حاضر مجمع ساکله وارد خواهد کرد

سپس تکذیب نموده قضیه موصی مربوط بقضیه نفت و سیاست انگلستان در این موضوع

اعلان

برای ترویج مال الاجاره برای این کمالین

برای ترویج مال الاجاره برای این کمالین بزرگت کردی و تجسس و بالاخره مقبولیت و محبوب بودن اجناسی دچار نشوند اعلان مناسب ترین طریقه است

در عاقل منمده مسئله اعلان بقدری کتب اهمیت کرده که مؤسسات تجاری برای این کار تشکیل داده اند

در ایرات اخیراً برای اجراء نظریت فوق مؤسسه پنسام شرکت شاهنشاهی اعلانات تاسیس شده و هر کس کوله اعلاناتی که در هر یک از جرایم بخواهد درج شود می پذیرد

بکافی تفاوت محسوس این عمل این است که اعلان بهترین طرز و بالوزان ترین قیمت درج میشود شرکت شاهنشاهی اعلانات - اداره مرد آزاد

۱۰ - ۲

تجهار راه حسن آباد - دکان غلامحسین خان سیکار فروش میدان - دروازه قزوین

دواخانه سعادت بازار چهار سوق کرجک دکان صالحیان

قیمت چهار شاهی است

باشد و از وقتی که من وزیر خارجه شده ام تا حال با رؤسای نطق یک کلمه مذاکره نکرده ام

تجزیه رور از آلمان

خبررور از پاریس چنین اطلاع می دهد که از ظاهر امر چنین معلوم میشود که فرانسویها خیال دارند ناحیه رور را بگی از آلمان مجزی نمایند عملیات فرانسویها در منع خروج ذغال و ضبط معادن نتایج مطلوبه را نداشته و اتصال ذغال ناحیه رور با المان می رود و بدینجهت فرانسویها میخواهند وسیله ایجاد خط زنجیر کمری در سرتا سر شرحد از خروج ذغال جلوگیری نموده و بوسیله یک حلقه آهنی این قسمت را از سایر خاک آلمان مجزی نمایند حکومت این ناحیه هم در تحت نظارت فرانسه و بلژیک و یک حکم کل فرانسوی خواهد بود این حکم در بنو اسرا حکم نظامی و بعد بدیل حکم سیاسی خواهد شد و لاسی فرانسوی ها و بلژیکها در مسائل زندگی و معاشی ساکله مداخله خواهند کرد مشروطه اینکه آنان در حفظ آداب و قوانین جامعه باشند از ازیق ناحیه را هم فرانسویها و بلژیکها تهیه خواهند نمود

لرخ مبادلات

لندن ۲۵ ژانویه

۷۷۱۵ پاریس

۹۷۰۱ اینالی

۹۹۷۵ برلن

۹۶۶۵ نیویورک

مطبوعه بوی سفور

مطبوعه بوی سفور